

Prima instanță: Jud. Chișinău, sediul Centru (jud. N. Costin)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai)

DECIZIE

23 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător:

Svetlana Filincova

Judecători:

Dumitru Visterniceam, Nicolae Craiu

examinând recursurile declarate de către Întreprinderea Mixtă „R & P Bolgar Farm” Societate cu Răspundere Limitată și Întreprinderea Mixtă „RNP Pharmaceuticals” Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă „RNP Pharmaceuticals” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Întreprinderii Mixte „R & P Bolgar Farm” Societate cu Răspundere Limitată” cu privire la încasarea reducerii acordate nejustificat, declararea nulității contractului, încasarea plăților cu titlu de economii pe care le-a obținut prin intermediul reducerilor ce i-au fost acordate, a penalității de întârziere, a cheltuielilor pentru depozitarea și păstrarea mărfii cu compensarea cheltuielilor de judecată

și cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea Mixtă „R & P Bolgar Farm” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Întreprinderii Mixte „RNP Pharmaceuticals” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei, penalității și a reducerilor neachitate cu compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2018, prin care a fost respinsă cererea apelanților Întreprinderea Mixtă „RNP Pharmaceuticals” Societate cu Răspundere Limitată și Întreprinderea Mixtă „R & P Bolgar Farm” Societate cu Răspundere Limitată privind scutirea de la plata taxei de stat,

c o n s t a t ă :

La 24 noiembrie 2014, Întreprinderea Mixtă „RNP Pharmaceuticals” Societate cu Răspundere Limitată a depus cerere de chemare în judecată către Întreprinderea Mixtă „R & P Bolgar Farm” Societate cu Răspundere Limitată, prin care a solicitat încasarea datoriei pentru reducerea nejustificată, a penalităților și a cheltuielilor pentru depozitarea mărfii, precum și compensarea cheltuielilor de judecată suportate în cadrul procedurii.

La 24 aprilie 2015, Întreprinderea Mixtă „RNP Pharmaceuticals” Societate cu Răspundere Limitată a depus cerere de chemare în judecată către Întreprinderea Mixtă

„R & P Bolgar Farm” Societate cu Răspundere Limitată privind declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare.

La 30 ianuarie 2015, Întreprinderea Mixtă „R & P Bolgar Farm” Societate cu Răspundere Limitată s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Întreprinderea Mixtă „RNP Pharmaceuticals” Societate cu Răspundere Limitată, solicitând încasarea datoriilor și a reducerilor.

Ulterior, în proces a intervenit Rotar Ruslan în calitate de intervenient principal cu pretenții proprii către Întreprinderea Mixtă „R & P Bolgar Farm” Societate cu Răspundere Limitată.

Prin încheierile Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 27 noiembrie 2015 și respectiv 18 decembrie 2015, cauzele civile inițiate în baza cererilor de chemare în judecată sus specificate au fost conexe într-un singur proces.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 18 septembrie 2017, cererile de chemare în judecată depuse de Întreprinderea Mixtă „RNP Pharmaceuticals” Societate cu Răspundere Limitată și Întreprinderea Mixtă „R & P Bolgar Farm” Societate cu Răspundere Limitată au fost admise parțial.

S-a constatat nulitatea absolută a contractului de vânzare-cumpărare nr. 28 din 22 ianuarie 2007 semnat între Întreprinderea Mixtă „RNP Pharmaceuticals” Societate cu Răspundere Limitată și Întreprinderea Mixtă „R & P Bolgar Farm” Societate cu Răspundere Limitată și s-a declarat nul contractul de vânzare-cumpărare nr. 28 din 22 ianuarie 2007 semnat între Întreprinderea Mixtă „RNP Pharmaceuticals” Societate cu Răspundere Limitată și Întreprinderea Mixtă „R & P Bolgar Farm” Societate cu Răspundere Limitată cu aducerea părților la poziția inițială.

S-a încasat de la Întreprinderea Mixtă „R & P Bolgar Farm” Societate cu Răspundere Limitată în beneficiul Întreprinderii Mixte „RNP Pharmaceuticals” Societate cu Răspundere Limitată suma de 4 668 297, 62 de lei, care a fost obținută cu titlu de reduceri-economii în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 28 din 22 ianuarie 2007.

S-a încasat de la Întreprinderea Mixtă „R & P Bolgar Farm” Societate cu Răspundere Limitată în beneficiul Întreprinderii Mixte „RNP Pharmaceuticals” Societate cu Răspundere Limitată cheltuielile de judecată în mărime de 50 000 de lei cu titlu de taxă de stat și 254 de lei, plata pentru istoricul întreprinderii.

S-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea Mixtă „RNP Pharmaceuticals” Societate cu Răspundere Limitată către Întreprinderea Mixtă „R & P Bolgar Farm” Societate cu Răspundere Limitată privind încasarea reducerilor acordate nejustificat în sumă de 16 818 801 de lei, a penalităților de întârziere în sumă de 430 168, 44 de lei, a cheltuielilor suportate în legătură cu depozitarea și păstrarea mărfii în sumă de 69 000 de lei și a cheltuielilor de achitare a taxei de stat în sumă de 50 000 de lei.

S-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea Mixtă „R & P Bolgar Farm” Societate cu Răspundere Limitată către Întreprinderea Mixtă „RNP Pharmaceuticals” Societate cu Răspundere Limitată privind încasarea datoriei, a penalității și a reducerilor neachitate.

S-a încasat de la Întreprinderea Mixtă „RNP Pharmaceuticals” Societate cu Răspundere Limitată în beneficiul Întreprinderii Mixte „R & P Bolgar Farm” Societate cu Răspundere Limitată datoria în sumă de 890 624, 53 de lei.

S-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea Mixtă „R & P Bolgar Farm” Societate cu Răspundere Limitată către Întreprinderea Mixtă „RNP Pharmaceuticals” Societate cu Răspundere Limitată în partea încasării penalității în sumă de 160 312, 41 de lei și a reducerilor neachitate în mărime de 24 662 693 de lei.

La 17 octombrie 2017, Întreprinderea Mixtă „RNP Pharmaceuticals” Societate cu Răspundere Limitată a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii contestate, cu emiterea unei noi hotărâri.

Tot, la 17 octombrie 2017 și Întreprinderea Mixtă „R & P Bolgar Farm” Societate cu Răspundere Limitată a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii contestate, cu emiterea unei noi hotărâri.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Întreprinderea Mixtă „RNP Pharmaceuticals” Societate cu Răspundere Limitată și Întreprinderea Mixtă „R & P Bolgar Farm” Societate cu Răspundere Limitată și s-a comunicat părților apelante despre necesitatea prezentării a cererilor de apel întocmite în conformitate cu exigențele Legii precum și a dovezii de plata a taxei de stat în mărime de 37 500 de lei și actele ce confirmă împuternicirile administratorului, fiindu-le acordat pentru aceasta un termen de 20 zile din momentul comunicării încheierii. Totodată s-a explicat părților apelante că în cazul în care nu vor lichida neajunsurile indicate în încheierea instanței, cererile de apel nu vor fi considerate depuse și împreună cu actele anexate vor fi restituite.

La 31 ianuarie 2018, Întreprinderea Mixtă „R & P Bolgar Farm” Societate cu Răspundere Limitată a prezentat cerere de apel motivată. Concomitent, prin cerere separată a solicitat scutirea de la plata taxei de stat pentru cererea de apel declarată.

La data de 14 februarie 2018, Întreprinderea Mixtă „RNP Pharmaceuticals” Societate cu Răspundere Limitată a prezentat cererea de apel motivată, solicitând scutirea de la plata taxei de stat pentru cererea de apel depusă.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2017, a fost respinsă cererea apelanților Întreprinderea Mixtă „RNP Pharmaceuticals” Societate cu Răspundere Limitată și Întreprinderea Mixtă „R & P Bolgar Farm” Societate cu Răspundere Limitată privind scutirea de la plata taxei de stat pentru cererile de apel depuse.

S-a comunicat părții apelante Întreprinderea Mixtă „RNP Pharmaceuticals” Societate cu Răspundere Limitată despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat, în sumă de 37 500 de lei, fiindu-i acordat pentru aceasta termen de 20 zile calendaristice din momentul comunicării prezentei încheieri.

S-a comunicat părții apelante Întreprinderea Mixtă „R & P Bolgar Farm” Societate cu Răspundere Limitată despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat, în sumă de 37 500 de lei, fiindu-i acordat pentru aceasta termen de 20 zile calendaristice din momentul comunicării prezentei încheieri.

S-a explicat apelațiilor, că în cazul în care nu vor lichida neajunsurile indicate în încheiere în termenul acordat de instanță, adică nu vor prezenta dovada achitării taxei de stat, cererile de apel nu vor fi considerate depuse și împreună cu actele anexate vor fi restituite.

La 1 martie 2018, Întreprinderea Mixtă „R & P Bolgar Farm” Societate cu Răspundere Limitată a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi încheieri prin care cererea de scutire de la plata taxei de stat să fie admisă.

În motivarea cererii de recurs a indicat că instanța de apel nu a dat apreciere corectă a cerințelor de scutire de la plata taxei de stat precum și a înscrisurilor prezentate în acest sens.

Menționează că au fost prezentate certificate eliberate de băncile comerciale, unde recurentul are deschise conturi bancare, care confirmă aplicarea sechestrului asupra acestora.

Explică că imposibilitatea achitării taxei de stat va duce la restituirea cererii de apel, iar recurentul va fi lipsit de accesul liber la justiție ce constituie o încălcare a dreptului garantat de art. 6 alin.(1) CEDO.

La 15 martie 2018, Întreprinderea Mixtă „RNP Pharmaceuticals” Societate cu Răspundere Limitată a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi încheieri prin care cererea de scutire de la plata taxei de stat să fie admisă.

În motivarea recursului a invocat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel și este pasibilă de a fi casată.

Menționează că în privința întreprinderii a fost instituit un regim specific de control fiscal cu blocarea conturilor bancare.

Explică că termenul de efectuare a controlului fiscal a fost prelungit până la 31 martie 2018, iar după finisarea acestei perioade vor fi emise acte întru confirmarea imposibilității achitării taxei de stat.

Consideră că a respectat termenul legal de declarare a recursului, deoarece a primit încheierea instanței de apel prin intermediul poștei electronice la data de 14 martie 2018.

Conform prevederilor art. 425 din Codul de Procedură Civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Având în vedere că încheierea instanței de apel din 15 februarie 2018 a fost expediată în adresa recurenților la 14 martie 2018 (f.d.123, Vol. V), cât și faptul că la materialele cauzei lipsesc careva probe ce ar demonstra momentul comunicării acesteia, recursurile depuse la 1 martie 2018 și respectiv la 15 martie 2018 se consideră declarate în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile declarate de Întreprinderea Mixtă „R & P Bolgar Farm” Societate cu Răspundere Limitată și de către Întreprinderea Mixtă „RNP Pharmaceuticals” Societate cu Răspundere Limitată, neîntemeiate și care urmează a fi respinse cu menținerea încheierii contestate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

La caz, se constată că Întreprinderea Mixtă „RNP Pharmaceuticals” Societate cu Răspundere Limitată și Întreprinderea Mixtă „R & P Bolgar Farm” Societate cu Răspundere Limitată au declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanței din 18 septembrie 2017, fără achitarea taxei de stat. Ulterior, prin cerere au solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

Drept urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2017, a fost respinsă cererea apelanților Întreprinderea Mixtă „RNP Pharmaceuticals” Societate cu Răspundere Limitată și Întreprinderea Mixtă „R & P Bolgar Farm” Societate cu Răspundere Limitată privind scutirea de la plata taxei de stat pentru cererile de apel depuse. S-a comunicat părții apelante Întreprinderea Mixtă „RNP Pharmaceuticals” Societate cu Răspundere Limitată despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat, în sumă de 37 500 de lei, fiindu-i acordat pentru aceasta termen de 20 zile calendaristice din momentul comunicării prezentei încheieri. S-a comunicat părții apelante Întreprinderea Mixtă „R & P Bolgar Farm” Societate cu Răspundere Limitată despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat, în sumă de 37 500 de lei, fiindu-i acordat pentru aceasta termen de 20 zile calendaristice din momentul comunicării prezentei încheieri. S-a explicat apelanților, că în cazul în care nu vor lichida neajunsurile indicate în încheiere în termenul acordat de instanță, adică nu vor prezenta dovada achitării taxei de stat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită (f.d.119-121, Vol. V).

La adoptarea acestei soluții, instanța de apel a conchis că atât Întreprinderea Mixtă „RNP Pharmaceuticals” Societate cu Răspundere Limitată cât și Întreprinderea Mixtă „R & P Bolgar Farm” Societate cu Răspundere Limitată nu au prezentat probe pertinente și admisibile care ar confirma imposibilitatea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel, iar certificatele prezentate reflectă doar situația a unor conturi bancare, nefiind prezentate acte justificative care ar demonstra situația financiară reală a întreprinderii.

Or, conform art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Potrivit art. 364 alin. (1), 365 alin. (4) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxa.

Conform art. 84 din Codul de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

În conformitate cu art. 3 alin. (1) lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești se achită 75 % din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată sau altei cereri, iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial – 75 % din taxa calculată din suma contestată.

Prin prisma normelor enunțate, instanța de recurs, statuează că concluzia instanței de apel, în sensul expus prin încheierea din 15 februarie 2018, este întemeiată și legală, deoarece Întreprinderea Mixtă „RNP Pharmaceuticals” Societate cu Răspundere Limitată și Întreprinderea Mixtă „R & P Bolgar Farm” Societate cu Răspundere Limitată, nu au prezentat probe incontestabile care ar confirma imposibilitatea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel, la caz fiind în mărime de 37 500 de lei.

Or, argumentele recurenților precum că pe conturile bancare sunt aplicate interdicții, fapt ce face imposibilă achitarea taxei de stat la depunerea apelului și imposibilitatea prezentării unor documente actuale privind situația financiară reală a întreprinderii, nu pot fi reținute de instanța de recurs, deoarece recurenții ca persoane juridice, în susținerea acestor afirmații, nu au prezentat probe privind existența sau inexistența mijloacelor financiare și/sau alte înscrisuri care ar permite instanței de recurs să evalueze în ansamblu starea financiară al recurenților, inclusiv și disponibilitatea bunurilor imobile aflate în proprietate.

Respectiv, instanța de recurs notează că recurenții nu au exercitat sarcina probațiunii prevăzută de art. 85 alin. (4), 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, precum și art. 4 alin. (1) al Legii taxei de stat, pentru scutirea de la plata taxei de stat.

În asemenea circumstanțe, se menționează că concluzia dată de instanța de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că dreptul la un tribunal nu este absolut, or acesta poate fi supus unor diverse limitări de ordin pecuniar (plata taxei de stat) sau procedural (autorizație prealabilă).

Mai mult ca atât, Colegiul consideră că instanța de apel corect a dat apreciere probelor anexate la dosar și întemeiat a respins cerințele înaintată de Întreprinderea

Mixtă „RNP Pharmaceuticals” Societate cu Răspundere Limitată și Întreprinderea Mixtă „R & P Bolgar Farm” Societate cu Răspundere Limitată, privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului.

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate în cererile de recurs sunt declarative și neprobate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursurile și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2018.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de Procedură Civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se resping recursurile declarate de către Întreprinderea Mixtă „R & P Bolgar Farm” Societate cu Răspundere Limitată și Întreprinderea Mixtă „RNP Pharmaceuticals” Societate cu Răspundere Limitată.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2018, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă „RNP Pharmaceuticals” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Întreprinderii Mixte „R & P Bolgar Farm” Societate cu Răspundere Limitată” cu privire la încasarea reducerii acordate nejustificat, declararea nulității contractului, încasarea plăților cu titlu de economii pe care le-a obținut prin intermediul reducerilor ce i-au fost acordate, a penalității de întârziere, a cheltuielilor pentru depozitarea și păstrarea mărfii cu compensarea cheltuielilor de judecată și cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea Mixtă „R & P Bolgar Farm” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Întreprinderii Mixte „RNP Pharmaceuticals” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei, penalității și reducerilor neachitate cu compensarea cheltuielilor de judecată, prin care au fost respinse cererile Întreprinderii Mixte „R & P Bolgar Farm” Societate cu Răspundere Limitată și a Întreprinderii Mixte „RNP Pharmaceuticals” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la scutirea de la plata taxei de stat.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător

Svetlana Filincova

Judecători

Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu